

Civil Registration: Marriage Records

Netherlands “How to” Guide, Intermediate Level: Instruction

April 2016

GOAL

This guide will teach you how to extract genealogical information from a Dutch civil registration death record by identifying key words and phrases.

INTRODUCTION

Civil registration, or registering records with the government, was instituted in Belgium around 1795-1796 and in the Netherlands in 1811. The majority of the paragraph form Dutch birth records follow a particular format, though they may vary by location or time period. Generally speaking, the later the record the more likely it will be a pre-printed form with blanks filled in. In many cases, the registrar underlined the names of the groom and the bride.

Civil marriage records can contain a wealth of information, most of which is not listed in online indexes. They usually contain the name, residence, occupation, age, and birthplace of the bride, the groom, and their parents. They may also include the full birthdate of the groom and bride, the death dates and places of the parents or previous spouses of the couple, and in some instances, the death dates and places of the grandparents of the couple.

HOW TO

Before you begin extracting genealogical information from documents written in Dutch, it is important to understand some grammatical concepts.

Dutch grammar rules

In Dutch, the first verb is always the second part, or concept, of the sentence or clause, while any subsequent verbs are ‘kicked’ to the end of the sentence or clause. For example, the sentence “Today Jan appeared at city hall” would be written, in Dutch word order, “Today appeared Jan at city hall.”

	First concept	Second concept	other information	last concept
English	Today	Jan	appeared	at city hall
Dutch	Today	appeared	Jan	at city hall

If the sentence is, “He had appeared before me, the registrar of Venlo,” the sentence in Dutch would read, “He had before me, the registrar of Venlo, appeared.” The Dutch sentence could also read, “Before me, the registrar of Venlo, had he appeared.”

	First concept	Second concept	other information	last concept
English	He	had appeared		before me, the

				registrar of Venlo.
Dutch	He	had	before me, the registrar of Venlo	appeared.
Dutch	Before me, the registrar of Venlo	had	he	appeared.

One way to know if the verb has been kicked to the end of the sentence is that the verb will be conjugated in a specific way. In the second example above, the verb "to appear" is often translated as "compareren" in Dutch civil registration records. If the verb is the second concept, the verb would be conjugated as "compareerde". If the verb is the second verb in the sentence, then it must be the last concept, and it is conjugated as "gecompareerd". A verb beginning with the letters "ge-" is a good indication that it is at the end of the sentence or clause. The exception to this would be verbs beginning with the letters "ver-" among others.

Sample Pre-Printed Form Marriage Record

N°. 11 39

In het Jaar Een duizend Achthonderd *twee* en-twintig, den *dertig* ,
 Sten dag der maand *October* des Voor *mid-*
dags ten *halfnauw* uren, zijn voor ons *Houterus Pell, President*
 Burgemeester, Ambtenaar van den Burgerlijken Stand
der Gemeente van *Amersfoort* geadsisteerd met den Stads Secretaris,
gecompareerd *Klaas Heymering,* oud *drie en twintig*
jaren, van beroep *Weter,* geboren en
wonende *alhier meer* derjarige Zoon van *Harmen Heymering*
oud *Overleden* jaren, van beroep en van *Willemijntje*
 Grootsveld, oud *acht en vijftig* jaren, deszelfs
Huisvrouw, wonende *beide binnen de te Stad, zijnde thans alhier tegen,*
 waaraan en hare toestemming getende, in het voorgenomen
 Huwelijk van hure zoon.

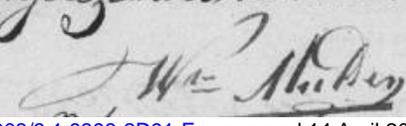
en *Maria Craanen,* oud *twee en twintig* jaren, van
beroep *Dubbelester,* geboren en wonende
 alhier meer derjarige Dochter van *Jan Craanen*
oud *twee en zestig* jaren, van beroep *Luchtedrager* en van
 Agnielha Battiker, oud *twee en vijftig* jaren, deszelfs Huisvrouw,
wonende *beide binnen de te Stad, zijnde thans alhier tegenwoordig en hunne*
 toestemming getende, in het voorgenomen Huwelijk van hure dochter.

dewelke ons verzocht hebben, het door hen voorgenomen Huwelijk te voltrek-
ken, waarvan de afkondigingen zijn geschied, de *Eerste* op den *dertien*
Zondag der maand *October* des jaars Een duizend Achthonderd *twee* ,
en-twintig, en de Tweede op den *vierden* Zondag daaraanvolgende, beide
voor de Hoofd deur van ons Huis der Gemeente.

Geene verhindering tegen het gemelde Huwelijk ter onzer kennisfe gebracht zijnde, hebben wij, aan hun verzoek voldoende, na voorlezing van alle de stukken, alsmede van het zesde hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek van den

Sample Handwritten Marriage Record

¹ In het Jaar achttienhonderd vijftien, den Eenen Twintigsten
 der maand April, des middags ten twaalf uren, ² om
² ons Willelm Kuulder, vingerens burgemeester der gemeente waer
 tot de Zaken van den Burgerlyken Staat der Gemeente van de
 Bilt. Van Sant Amersfoort, Provincie Ulrecht, verschoonde: Cornelis van Gijnt
⁴ gebore ten Rooswoude, oud drie en veertig Jaer, boer knegt, woonende aan de Bilt
⁶ meerderjarige zo van Ernst Arissen, woonende te Stouckenberg, hier bij tegen wo
⁷ ende des zelf de st amming ge ende, en van Melje Cornelis San ⁸ en
⁴ Maria van Doorn, gebore te Maartensdyk, oud drie en veertig Jaer, bo
ermeid, woonende aan de Bilt, meerderjarige dochter van Willelm van Doorn, op
den derden der maand September des Jaars achttien honderd en zes en veertig
de Maartens dyk over ledig, blykens de dood sc ed op de vyf den dezer maand
April te Maartens dyk af ge ge ven ⁷ en van Maria Dijk de op den vier en veertig
tyf ten der maand February des jaars achttien honderd en tien aan de Maartens
dyk over ledig, blykens de dood sc ed op de vyf den dezer maand April te Maar
tens dyk af ge ge ven: ¹⁰ welken ons ver zo gt he bb en het door hen ver zo gen em er hu wel yk
te vol h u ken ken, waer van de af ke nd ig ge en en voor de ho of de den van ons hu is d ie ge h
ou ente Ly ng schied, namelyc de eer ste, op den neg en den, Zon d ag der maand
April, des vo rn ams ten elf uren, en de twe ede, op den des ti en den en da raan
vol g en de, des vo rn ams ten elf uren, ge en ver h in der ing le ge n, he t ge m e l
de hu wel yk ter on zer ke nn is de ge br ag t z en de, he bb en w ij a n h un ver z
o ek vol do ende, na vo er le z ing van alle de vo re ng e m e de St uc ken, al st
me de van het 6 Ho of de st uk van het Bur ger ly ke wet bo ek, tet op sch ri ft
he bb en de van het hu wel yk, re de der a an st a n d e u ch te ge no te af ge zo eg d e
ly el k a n d e r o g e n er ig t et man en t et v ro uw w il de n n e m e n: wa er,
op door elk der z el ven af Zon d ag en lyc een to e s t a m m e n d e o u w o r d en en
de ge ge ven ver kl aren w ij i n na am der w e t dat Cornelis van
G ij nt ke en Maria van Doorn, ¹¹ door het hu wel yk ver bo nde
¹¹ van San hel wel kw ij act e he bb en op ge m a ak t en te ge n u w o rd ig,
¹² van Bart van Dyk, oud ze st ig Jaer, Land man, wo on d e a n de
B il t, van Hanna Gelle, oud der ty g Jaer, Land man, wo on d e a n de
B il t, van Els van Dyk, oud vyf ty g Jaer, dag,
hu w er d, wo on d e a n de B il t, en van St and er ck Sme ck er
oud een en vyf ty g Jaer, Vel dw ag ter, wo on d e a n de B il t
en he bb en de C o n t r a c t a t en, be ne v a n de v ie n g e t u ig e n na d a
o k de ze act e h un vo ng e le z e n w e s ver kl are d n iet te k un n e, S ch ry ve n.

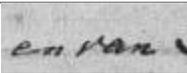
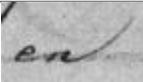
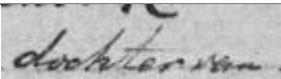
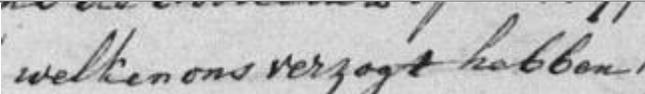
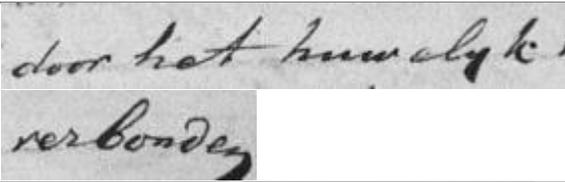
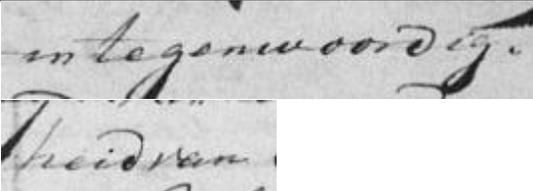
Handwritten Marriage Record Outline in English

In the year¹ (full date written out) at (time), did before us² (name and legal description of the civil recorder) appeared³ (name of groom), born⁴ in (place), age⁵ (age), (occupation, residence), son of⁶ (name of father, residence, status), granting permission, and of⁷ (name of mother) and⁸ (name of bride), born⁴ (in place), age⁵ (age), (occupation, residence), daughter of⁹ (name of father, status) and of⁷ (name of mother, status) Who have asked us¹⁰..... that (name of groom) and (name of bride) through marriage are bound¹¹, of which act we have made in the presence of¹² (witnesses, age, residence, occupation/status)...

Key Words

The following key words will indicate the most essential genealogical information. Depending on the context, the information may come before or after the key word. In some cases, the examples provided may differ in spelling, diacritics, or conjugation of the word. Keep in mind that phrases and even words may be split between two lines.

English	Dutch	Information given	Example
1. In the year... variant: On the...	In het jaar... Variant: Op den...	<u>followed by</u> the date written out	
2. before us...	is voor ons...	<u>followed by</u> the name and legal description of the registrar	
3. appeared..	versche[e]nen ... variant: ge-compareerd...	<u>followed by</u> the names, ages, and occupations of the witnesses	
4. born...	geboren...	<u>followed by</u> the date and/or place of birth	
5. age...	oud...	<u>followed by</u> the groom's or bride's age	
6. son of...	zoon van...	<u>followed by</u> the name of the groom's father	

7. and of...	en van...	<u>followed</u> by the name of the groom's or bride's mother	
8. and...	en...	<u>followed</u> by the name of the bride	
9. daughter of...	dochter van...	<u>followed</u> the name of the bride's father	
10. Who have asked us...	welken ons verzogt hebben...	<u>followed</u> by information about the banns and marriage laws	
11. ...through marriage are bound...	...door het huwelijk verbonden...	<u>preceded</u> by the couple's names; it is the official marriage	
12. in the presence of...	in tegenwoordigheid van...	<u>followed</u> by the names of the witnesses	

Other Helpful Vocabulary Words

Before the name of a specific place is mentioned, you will see a word describing the type of location (i.e. "village" or "city"). After the groom's name it will state whether he is a bachelor or a widower. Following the bride's name they will state whether she was a spinster or a widow. When recording the parents of the bride and groom, the word "deceased" is usually added before the names if they are deceased.

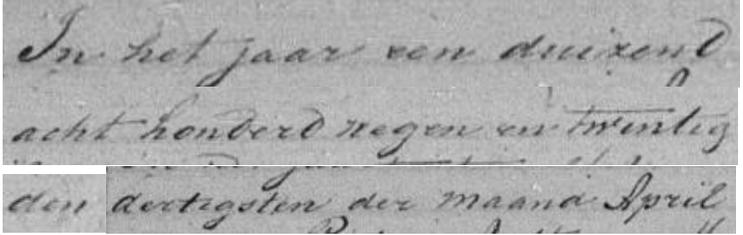
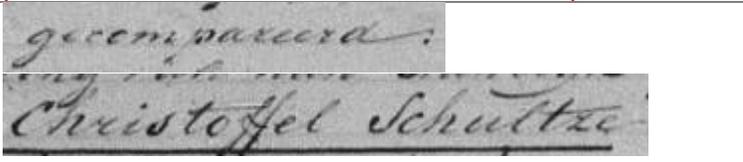
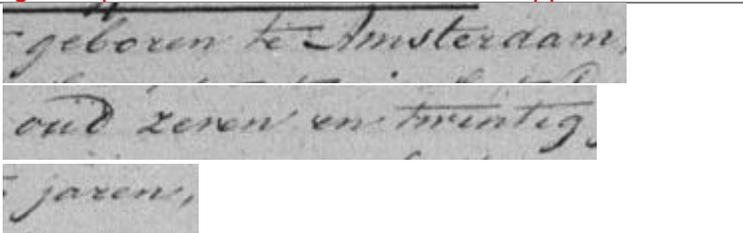
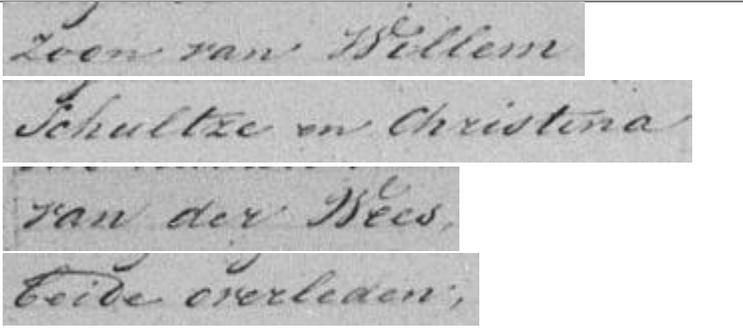
municipality	gemeente
city	stad
appeared	verscheenen
appeared	gecompareerd
today	heden
deceased	overleden
according to	blijkens

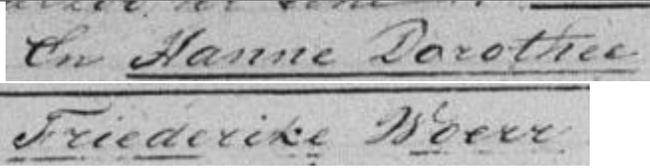
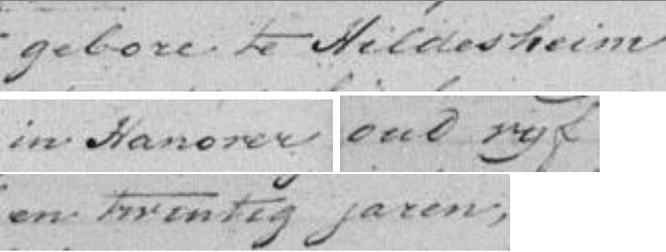
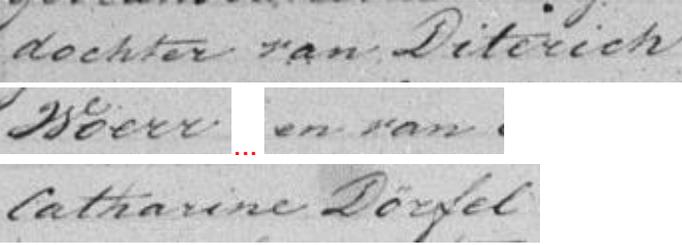
PRACTICE

The last page of this guide contains an image of a marriage record. You can also view the image on FamilySearch by clicking [here](#), entry 2. For any unfamiliar words, use the

FamilySearch word list, found at:

https://familysearch.org/wiki/en/Netherlands_Language_and_Languages

<p>When did the couple get married?</p>	<p>The marriage date appears very first. Look for the key words In het jaar (in the year). After these words comes the marriage date, written out.</p>	 <p>„In her jaar een duizend acht honderd negen en twintig den dertigsten der maand April“. The marriage took place in 1829, on the 30th of the month of April.</p>
<p>What is the groom's name?</p>	<p>Look for the key word gecompareerd (appeared). The groom's name follows, and is underlined.</p>	 <p>“gecompareerd: Christoffel Schultze...” appeared</p>
<p>Where was the groom born, and how old is he?</p>	<p>Look for the key word geboren (born). The location follows. Then look for the words oud (old) and jaren (years). His age is between these words.</p>	 <p>“geboren te Amsterdam, oud zeven en twintig jaren”. The groom is born in Amsterdam, and is seven and twenty years old (27).</p>
<p>Who are the groom's parents?</p>	<p>Look for the key words zoon van (son of). The father's name appears after this. After the word en (and), the groom's mother's name appears. If you look further, you will find the words beide overleden (both deceased), indicating the parents are both deceased.</p>	 <p>“zoon van Willem Schultze en Christina van der Wees, beide overleden”. He is the son of Willem Schultze and Christina van der Wees, both deceased.</p>

<p>What is the bride's name?</p>	<p>Look for the key word en (and). The bride's name follows, and is underlined.</p>	 <p>“En Hanne Dorothee Friederike Woerr”. The bride is Hanne Dorothee Friederike Woerr.</p>
<p>Where was the bride born, and how old is she?</p>	<p>Look for the key word geboren (born). The location follows. Then look for the words oud (old) and jaren (years). Her age is between these words.</p>	 <p>“gebore te Hildesheim in Hanover oud vijf en twintig jaren”. She was born in Hildesheim, in the kingdom of Hannover, and is five and twenty years old (25)</p>
<p>Who are the bride's parents?</p>	<p>Look for the key words dochter van (daughter of). The father's name appears after this. After the word en (and), the mother's name appears.</p>	 <p>“dochter van Diterich Woerr...en van Catharine Dörfel”. She was the daughter of Diterich Woerr and of Catharine Dörfel.</p>

ACTIVITY

Now, test your skills you have learned in this “How to” Guide. The Activity is a way to check your knowledge and let you know you’ve mastered the Guide! [Click here](#) to try out the Activity.

In het jaar van duizend acht honderd negen en twintig den
aertigsten der maand April des middags ten twaalf ure zyn
voer ons Pieter Anthony Nuntendam Burgemeester ambtenaar
van den Burgerlyken Stand der gemeente van de Bilt, ter voltrek-
king van hun Huwelyk gecompareerd:

Christoffel Schultze van beroep arbeider, wonende aan de
Bilt geboren te Amsterdam, oud zeven en twintig jaren, zoe als
blykt by extract uit het Doop register der Lutherische gemeente te Amsterdam
sub numero 1. meerderjarigen zoen van Willem Schultze en Christina
van der Wees, beide overleden; Elykende van gemeld overlyden van zyne
Cidaw, alsmede van zyne grootouders zoe van vader als moeders zyde, by
aete van bekendheid en verklaring ten overstaan van den Heer. Fredericx
van de eerste en tweede Kantons der Stad Amsterdam gepasseerd, te bevoelen
geregistreerd, waaraan het afschrift alhier is overgelegd, sub numero 2.
alsoe ter ziele.

En Anne Dorothee Friederike Weerx van beroep dienstbaar, wonende
te Heeswyk anders genaamd de Haart, geboren te Hildesheim in Hannover
oud vyf en twintig jaren, zoe als blykt uit de hierby overgelegde behoort
getranslateerde en geregistreerde Doopadul sub numero 3. meerderjarige
dochter van Dierick Weerx zich eek neemende en schryvende Derk Weerst
van beroep kleermaker en van Catharine Dorffel rechtelieden wonende in
dere gemeente, alhier tegenwoordig en hunne toestemming tot dit Huwelyk
gevende, alsoe ter andere zyde.

Welle comparanten Bruidsgem en Bruid aan ons hebben verrocht, om over-
tegaan tot de voltrekking van het Huwelyk tusschen hun voorgesteld
hebbende de Bruidsgem aan zyne verplichting voor de Nationale Militie
voldaan, Elykens certificaat van den Heer. Gouverneur van de provincie
Zelderland sub numero 4. tenzyl de Huwelyks afsceendingingen zyn geseried
zoe by het Gemeente Huis alhier, als in de Gemeente van Heeswyk of de
Haart den negentiensten en den tien en twintigsten dieser maand, maar
tegen geen oppositie is betrekend.

Alle welke hierbovengemelde stukken aan ons zyn verhoord en na behoor-
lyk geparaphereerd te zyn by dit register geroegd.

Van welk verzoek volduende en na gelane verklaring der gezegde stukken
alsmede van het zede hoofdstuk van den vyfden titel, eerste boek van
het Burgerlyk Wetboek, zoe heb ik aan de toekomstige Echtgenoten afge-
traagd of zy elkander voor Man en Vrouw willen nemen, waarep ieder
van hun afsonderlyk toestemmend heeft geantwoord, verklarende diensvol-
gende in naam der Wet dat Christoffel Schultze en Anne Dorothee
Friederike Weerx door het Huwelyk vereenigt zyn.

Van hetwelk my dere aete hebben opgemaakt, welke in het gemeente Huis
van de Bilt in het openbaar is voltrekken, in tegenwoordigheid van
Johannes Abraham Steing van beroep schilder oud een en dertig jaren
Jacobus van Egdom van beroep Wagemaker oud een en veertig jaren
Jan Pieter Schmitt van beroep Postleier oud negen en veertig jaren, en
Hendrik Creorer van beroep gerechtsbede, oud negen en veertig jaren, alle
wonnende in dere gemeente, als getuigen ingevolgt de wet vereischt, in geen
bloed of aansverwantschap tot de comparanten staande.

En hebben de comparanten, uitgenomerd de Bruid en de Meeder van de
Bruid, welke verklaard hebben na daartoe te zyn aangemaand, niet te kunnen
schryven noch hunne namen tekenen, benevens de getuigen en my ambtenaar
na gelane verklaring dere ondertekend.

D. A. Steing
J. A. Egdom
J. P. Schmitt
H. Creorer
C. P. Schultze
D. A. Steing
P. A. Nuntendam